

ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ – ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ «ΚΕΙΜΕΝΟ 1»

«Δια μεν γαρ τους των ιδίων επιμελουμένους ουδέν αι πόλεις μείζους καθίστανται, διά δε τους των κοινών μεγάλοι γίνονται» (Ανδοκίδης)

«Πολιτικοποίηση και Κομματικοποίηση»

1. Σε κάθε εκλογική αναμέτρηση εκείνο που ανιχνεύεται και σχολιάζεται αρνητικά είναι το ποσοστό αποχής των ψηφοφόρων. Και αυτό γιατί ένα συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα – καθήκον φαίνεται να μη «συγκινεί» κάποιους πολίτες. Η ενασχόληση με τις ιδιωτικές υποθέσεις αποτελεί προτεραιότητα, ενώ το ενδιαφέρον για την πολιτική και το κοινωνικό συμφέρον ατροφεί. Εξαιτίας αυτού του φαινομένου, όπως τόνιζε και ο Ανδοκίδης, οι πόλεις δεν προοδεύουν «ουδέν αι πόλεις μείζους καθίστανται». Αντίθετα, οι πόλεις μεγαλώνουν και γίνονται ελεύθερες από εκείνους που νοιάζονται για τα «κοινά».

Η αποχή και ο Homoidiot

2. **Παρόλο** που ιστορικά ο τύπος – πρότυπο του ενεργού πολίτη προβλήθηκε ως μία αναγκαιότητα – προϋπόθεση για την κοινωνική ευταξία και πρόοδο, εντούτοις στις μέρες μας παρατηρείται μία αδιαφορία και αποστροφή προς ό,τι έχει σχέση με την πολιτική και τα κοινά. Ο παραδοσιακός τύπος πολίτη, ο Homopoliticus υποχωρεί μπροστά στο ατομικιστικό και εγωϊστικό πρότυπο του Homoidiot.
3. Πολλοί μιλούν για την κρίση της πολιτικής, άλλοι για το τέλος της πολιτικής και των ιδεολογιών και μερικοί για το θάνατο του πολιτικού ανθρώπου. Ένας καινούριος τύπος κοινωνικού ανθρώπου πλάθεται μακριά από τους προβληματισμούς για την αξιολογική υπερτέρηση του κοινωνικού καλού έναντι του ατομικού.
4. **Ωστόσο** δεν λείπουν κι εκείνοι που ζητούν τον νοηματικό επαναπροσδιορισμό των εννοιών της πολιτικοποίησης και της κομματικοποίησης. Κι αυτό γιατί και το ίδιο το περιεχόμενο της πολιτικής άλλαξε καθώς και οι στόχοι όπως και ο τρόπος κατάκτησης και άσκησης της εξουσίας. Εξάλλου η αποχή είναι συνάρτηση του πώς αντιλαμβανόμαστε τις έννοιες πολιτικοποίηση και κομματικοποίηση.

Η πολιτικοποίηση

5. Η πολιτικοποίηση ως έννοια είναι συνώνυμη της πολιτικής κοινωνικοποίησης. Το άτομο, **δηλαδή**, εκπαιδεύεται στη γνώση και στις διαδικασίες συμμετοχής στα πολιτικά δρώμενα. Αυτή η διαδικασία προϋποθέτει και συνεπάγεται τη διαμόρφωση της πολιτικής ταυτότητας. Πολιτικοποίηση, λοιπόν, σημαίνει γνώση των βαθύτερων δομών της κοινωνίας και του ρόλου της πολιτικής στην ανάδειξη και επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων. Πολιτικοποίηση, επίσης, σημαίνει η αποδοχή του αξιώματος πως το κοινωνικό συμφέρον και η διακονία του υπερέχει οντολογικά και αξιολογικά έναντι της προσωπικής προβολής και της εμμονικής προσκόλλησης στο ατομικό συμφέρον.
6. Πολιτικοποίηση, **βέβαια**, σημαίνει και ανάπτυξη της κριτικής και διαλεκτικής σκέψης, όπως και κατανόηση των διαφόρων ιδεολογιών ως εργαλείων κατανόησης της πραγματικότητας και άσκησης της εξουσίας. Στην έννοια πολιτικοποίηση εννοείται και η συνειδητοποίηση του ρόλου του ατόμου μέσα σε συλλογικότητες με την ανάληψη πρωτοβουλιών μέσα από τις οποίες θα αναδεικνύεται η ατομικότητα σε ισορροπία με το εγγενές «κοινωνικό είναι». **Τέλος** στο εννοιολογικό corpus της πολιτικοποίησης μπορούμε να διακρίνουμε και την αντίληψη πως ο εχθρός της πολιτικής δεν είναι οι διαφορετικές θέσεις αλλά η απουσία θέσεων.

Η Κομματικοποίηση

7. Αντίθετα η κομματικοποίηση – η πληγή της πολιτικής – προϋποθέτει την απόλυτη αποδοχή των θέσεων και επιλογών του κομματικού φορέα. Το άτομο σε αυτήν την περίπτωση αντιλαμβάνεται την πολιτική συμμετοχή μόνο μέσα από τις κομματικές θέσεις και διακηρύξεις. **Έτσι** εθίζεται στην κομματική πειθαρχία, αδυνατεί να γνωρίσει τις θέσεις των άλλων και χαρακτηρίζεται από έναν κομματικό φανατισμό. Για τον κομματικοποιημένο υπέρτατη αξία θεωρείται η κομματική αφοσίωση και όχι η ελεύθερη περιτλάνηση στη σφαίρα της πολιτικής σκέψης.
8. Το άτομο, δηλαδή, στο όνομα του κομματικού συμφέροντος αναπτύσσει μία κομφορμιστική σκέψη και συμπεριφορά και χάνει κάθε στοιχείο πολιτικής ελευθερίας και αυτοβουλίας. Ο άφατος κομματισμός απομακρύνει το υποκείμενο από τη διαλεκτική σκέψη και το λόγο των επιχειρημάτων και το οδηγεί στην «ευτυχία» της κομματικής αυθεντίας και του συνθηματικού λόγου. **Όταν**, όμως, η πολιτική επιχειρηματολογία αντικαθίσταται από το συνθηματικό λόγο του κόμματος, τότε διαπιστώνουμε την έκπτωση της πολιτικής και την αλλοίωση της έννοιας της πολιτικοποίησης.

Το Αντίδοτο

9. Η πολιτικοποίηση ως έννοια και διαδικασία προϋποθέτει και συντηρεί την αμφιβολία, τη διαφωνία και τη συνεχή νοητική εγρήγορση. Αντίθετα η κομματικοποίηση «πνίγει» τη διαφωνία και υποχρεώνει το άτομο σε μία πολιτική ύπνωση και απάθεια. Πολλές φορές δε, ο τυφλός κομματισμός επωάζει έναν *suigeneris* «πολιτικό φονταμενταλισμό».
10. Αντίδοτο, λοιπόν, στην αποχή από τις πολιτικές διαδικασίες (εκλογές...) δεν είναι το «κόμμα των χειροκροτητών», ούτε η «δημοκρατία της τηλεψίας» και του «πληκτρολογίου» αλλά η πολιτική διαπαιδαγώγηση και η εξυγίανση – κάθαρση της πολιτικής.
11. Και επειδή στην εποχή μας και στον τόπο μας η πειθώ δοκιμάζεται, καλό είναι να διαψεύσουμε και να απορρίψουμε το αξίωμα που μολύνει το σώμα της πολιτικής και δηλητηριάζει την πολιτική συμμετοχή.

«Οι περισσότεροι τείνουν να πιστεύουν όχι ό,τι αποδεικνύεται αλλά ό,τι τους είναι αρεστό»(Pascal)

ΗΛΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΟ <https://iliasgiannakopoulos.blogspot.com>

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ «ΚΕΙΜΕΝΟ 2»

<https://1.bp.blogspot.com/-sUkplbhErDI/XbS6D6Acwki/AAAAAAAAAKrM/sb7AFgaJX5suUcpY9-Zfzm2G4AdptynLQCLcBGAsYHQ/s1600/%25CE%2591%25CF%2581%25CE%25BA%25CE%25AC%25CF%2582%2B2.jpg>

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ «ΚΕΙΜΕΝΟ 3»

ΜΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΑΣΗ

Ο Μανώλης Αναγνωστάκης (Θεσσαλονίκη, 10 Μαρτίου 1925 – Αθήνα, 23 Ιουνίου 2005) ήταν Έλληνας ποιητής της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς. Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη όπου σπούδασε ιατρική. Ποιήματά του, καθώς και κριτικές δημοσιεύτηκαν αργότερα σε αρκετά περιοδικά. Το 1986 του απονεμήθηκε το Α΄ Βραβείο ποίησης για το έργο του «Τα Ποιήματα 1941-1971» και το 2002 το Μεγάλο Βραβείο Λογοτεχνίας από τα Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία, ενώ το 1997 ανακηρύχθηκε επίτιμος διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. (wikipedia.org)

Η αηδία δεν είναι στάση πολιτική
το ξέρω, το 'χω πει τόσες φορές σε τόσους,
ποτέ δεν οδηγεί στη δράση.
Είναι όμως μια αίσθηση πραγμάτων
σου επιτρέπει με τη γεύση με τη μυρουδιά
να καταλάβεις σε ποιο σημείο βρέθηκες
πού σ' έφεραν οι επιταγές των άλλων
κι οι αρχικές δικές σου συναινέσεις.

Μανώλης Αναγνωστάκης

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A.1. Να αποδώσετε περιληπτικά το νόημα των τριών πρώτων παραγράφων του «ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1» μέσα σε 80-90 λέξεις.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B.1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, με βάση το «ΚΕΙΜΕΝΟ 1», τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη Σωστό ή Λάθος :

1. Κατα τη διάρκεια της ιστορικής εξέλιξης το πρότυπο του ενεργού πολίτη προβλήθηκε ως αναγκαιότητα.
2. Ο σύγχρονος τύπος πολίτη ανθίσταται μπροστά στην εγωπάθεια, η οποία επικρατεί στις σύγχρονες κοινωνίες.
3. Ο νέος τύπος πολίτη είναι πολιτικά και κοινωνικά απαθής απέναντι στις σύγχρονες εξελίξεις.
4. Ο άκρατος κομματισμός αδρανοποιεί τη σκέψη και την αυτενέργεια.
5. Ο πολιτικός φονταμενταλισμός (παρωχημένες και συντηρητικές πολιτικές αντιλήψεις) συντηρείται και καλλιεργείται από τον στείρο κομματισμό. Μονάδες 10

B2α. Στην δεύτερη παράγραφο του «ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1» στόχος της συντάκτριας είναι α) να πληροφορήσει, β) να συγκινήσει ή γ) να καταγγείλει. Να επιλέξετε μία από τις παραπάνω εκδοχές και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές σε δύο κειμενικούς δείκτες.

Μονάδες 8

B.2.β. Να αντικαταστήσετε τις λέξεις με έντονη γραφή του «ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1» με άλλες νοηματικά ισοδύναμες τους, ώστε να διατηρείται η συνοχή, που εξέφραζαν οι πρωτότυπες λέξεις, αφού δηλώσετε και τη νοηματική σχέση που εκφράζουν.

Μονάδες 7

B.3.α. Αφού σχολιάσετε σε 40-50 λέξεις το θέμα, που θίγει ο γελοιογράφος του «ΚΕΙΜΕΝΟΥ 2» (μονάδες 5), να γράψετε μια λεζάντα/τίτλο για τη γελοιογραφία, αξιοποιώντας τη συνυποδηλωτική χρήση της γλώσσας

Μονάδες 2

B.3.β. Δίνονται οι παρακάτω περίοδοι λόγου του κειμένου:

«Ο παραδοσιακός τύπος πολίτη, ο Homopoliticus υποχωρεί μπροστά στο ατομικιστικό και εγωϊστικό πρότυπο του Homoidiot.»

«Κι αυτό γιατί και το ίδιο το περιεχόμενο της πολιτικής άλλαξε καθώς και οι στόχοι όπως και ο τρόπος κατάκτησης και άσκησης της εξουσίας.»

Για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις να γράψετε δύο προτάσεις. Στη μία να χρησιμοποιείται η λέξη δηλωτικά και στην άλλη συνυποδηλωτικά. Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τα ουσιαστικά ως προς την πτώση και τον αριθμό.

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1. Ποιό είναι το κεντρικό θέμα του «ΚΕΙΜΕΝΟΥ 3», κατά τη γνώμη σας; Να απαντήσετε αξιοποιώντας τρεις κειμενικούς δείκτες.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1. Μία εκδήλωση που διοργανώθηκε με την ευθύνη του δεκαπενταμελούς του σχολείου σας έχει ως θέμα : «Η ανάγκη ενεργού πολιτικοποίησης των νέων στη σύγχρονη κοινωνία». Ως εκπρόσωποι της τάξης σας αναλάβατε να εκφωνήσετε ομιλία με θέμα «Αίτια απομάκρυνσης των νέων από την πολιτική και πώς το σχολείο είναι ικανό να πολιτικοποιήσει τους νέους». Να παρουσιάσετε την ομιλία σας , έκτασης περίπου 300-350 λέξεων, τεκμηριώνοντας τη θέση σας.

Μονάδες 30